

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luopumiseläkelain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Voimassa olevien säännösten mukaan luopumiseläkkeen saa, jos luopuminen tapahtuu viimeistään vuoden 1988 aikana. Esityksen tarkoituksena on luopumiseläkejärjestelmän jatkaminen kahdella vuodella, jolloin se koskisi

viimeistään vuonna 1990 tapahtuvia luopumisia.

Laki on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1989 alusta lukien.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotus järjestelmän jatkamiseksi

Alkuperäisessä muodossaan luopumiseläkelakia (16/74) sovellettiin luopumisiin, jotka tapahtuivat vuosina 1974—1976. Järjestelmän voimassaoloa jatkettiin ensin koskemaan vuosina 1977—1980 ja sittemmin vuosina 1981—1985 tapahtuneita luopumisia ja viimeksi vuosina 1986—1988 tapahtuvia luopumisia (lait 18/77, 1037/80 ja 1087/85).

Luopumiseläkejärjestelmällä on pyritty alusta alkaen sekä parantamaan maatalouden rakennetta että supistamaan maataloustuotantoa. Viime vuosina tuotannon tasapainottamistavoite on noussut etualalle, minkä vuoksi pellon metsittämisen ehtoja lievennettiin vuoden 1986 alusta voimaan tulleella lailla (1087/85) ja luopumistapoihin lisättiin elokuun 1 päivänä 1986 voimaan tulleella lailla (565/86) mahdollisuus pellon pidättämiseen luopujalle itselleen ilman metsittämisvelvollisuutta.

Vuoden 1987 kesäkuun loppuun mennessä on luopumisen kohteena ollut 7 817 tilaa ja järjestelmän piiriin on siirtynyt peltoa 60 387 hehtaaria ja metsää 48 530 hehtaaria. Pellon alasta 6 114 hehtaaria on metsitetty ja 34 558 hehtaaria on luovutettu lisäaluekäyttöön. Pellon pidättäminen itselle niin, että siitä annetaan viljelemättömyyssitoumus, on ollut edellä kerrotun mukaisesti mahdollista vasta vuoden

1986 elokuusta alkaen. Tällä luopumistavalla on vajaan vuoden aikana poistunut tuotannosta jo 19 715 hehtaaria peltoa.

Maatalouden ylituotanto-ongelmien takia peltoa tulisi pysyvästi poistaa maataloustuotannosta. Maatalous 2000 -komitea arvioi (komiteanmietintö 1987:24), että yli 65-vuotiailla viljelijöillä on omistuksessaan 25 000 viljelyksessä olevaa tilaa, ja että 50—65-vuotiaat viljelijät omistavat noin 55 000 tilaa. Komitean mukaan luopumiseläkkeen käyttöä tuotannon vähentämisessä tulisi tehostaa.

Luopumiseläkejärjestelmän jatkaminen on näin ollen perusteltua. Tässä vaiheessa luopumiseläkelain voimassaoloa esitetään pidennettäväksi kahdella vuodella, joksi ajaksi hallitus esittää jatkettavaksi myös sukupolvenvaihdoseläkettä koskevia säännöksiä. Tänä aikana hallitus selvityttää, missä muodossa järjestelmiä olisi jatkettava tämän jälkeen. Luopumiseläkelain 2 §:n 4 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi edellä tarkoitettu muutos.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Luopumiseläkelain soveltamisesta vuosina 1989 ja 1990 tapahtuviin luopumisiin aiheutuisi valtiolle seuraavat kustannukset.

Sarakkeen 1. kustannukset aiheutuvat siitä riippumatta, jatketaanko järjestelmää, sarakkeessa 2. on esitetty järjestelmän ehdotetusta jatkamisesta aiheutuvat lisäkustannukset sekä sarakkeessa 3. kokonaiskustannukset. Kustannukset ovat vuoden 1988 indeksitasossa.

Vuosi	1. Kustannukset, jos järjestelmää ei jatketa milj.mk	2. Järjestelmän jatkamisesta aiheutuvat lisäkustannukset milj.mk	3. Kokonaiskustannukset milj.mk
1989	210	14	224
1990	194	45	239
1991	179	60	239
1992	165	56	221
1993	152	52	204
1994	140	48	188
1995	129	44	173
2000	96	24	120

Kustannuksia laskettaessa on arvioitu, että vuosina 1989 ja 1990 luopumiseläkkeelle siirtyvää vuotta kohden 2 600 viljelijää eli vähemmän kuin vuonna 1987 tai 1988.

3. Voimaantulo

Luopumiseläkelain muutokset ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 1989 alusta. Niitä sovellettaisiin tapauksiin, joissa luopuminen tapahtuu vuosina 1989 ja 1990, tai eläkkeen perustuessa luopumiseläkelain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ehdolliseen päätökseen, sanottu päätös annetaan vuonna 1989 tai sen jälkeen sekä eläkettä on haettu ja sanotussa lainkohdassa tarkoitettu asiakirja on allekirjoitettu ennen vuotta 1991.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

luopumiseläkelain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/74) 2 §:n 4 kohta, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1087/85), näin kuuluvaksi:

2 §

Eläkkeen saamisen edellytyksenä on:

4) että luopuminen on tapahtunut vuoden 1973 jälkeen, mutta ennen vuotta 1991.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989.

Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen ta-

pahtuu tämän lain voimaantulon jälkeen. Haettaessa eläkettä luopumiseläkelain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ehdollisena tätä lakia sovelletaan, jos mainitun lainkohdan mukainen päätös annetaan tämän lain voimaantulon jälkeen sekä eläkettä on haettu ja sanotussa lainkohdassa tarkoitettu asiakirja on allekirjoitettu ennen vuotta 1991.

Helsingissä 3 päivänä kesäkuuta 1988

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ole Norrback*

L a k i

luopumiseläkelain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/74) 2 §:n 4 kohta, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1087/85), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Eläkkeen saamisen edellytyksenä on:

-----
4) että luopuminen on tapahtunut vuoden 1973 jälkeen mutta ennen vuotta 1989.

-----
4) että luopuminen on tapahtunut vuoden 1973 jälkeen, mutta ennen vuotta 1991.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989.

Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu tämän lain voimaantulon jälkeen. Haettaessa eläkettä luopumiseläkelain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ehdollisena tätä lakia sovelletaan, jos mainitun lainkohdan mukainen päätös annetaan tämän lain voimaantulon jälkeen sekä eläkettä on haettu ja sanotussa lainkohdassa tarkoitettu asiakirja on allekirjoitettu ennen vuotta 1991.
